

ДО ПИТАННЯ ПРО ФІНАНСОВО-ПРАВОВІ ПІДХОДИ ДО РЕГУЛЮВАННЯ ПІДТРИМКИ ВЕТЕРАНІВ ВІЙНИ¹

Стаття присвячена дослідженню фінансово-правових підходів до регулювання підтримки ветеранів війни в Україні. Автором констатовано, що в сучасних умовах наша держава робить відповідні кроки для того, аби забезпечити ефективні законодавчі підходи, зокрема, фінансово-правові, до регулювання підтримки ветеранів війни. Запропоновано виділяти бюджетно-правові та податково-правові підходи в межах фінансової підтримки держави. До бюджетно-правових віднесено закріплення субвенції з державного бюджету до місцевих бюджетів, одним з напрямків використання якої є здійснення окремих заходів з підтримки осіб, які захищали незалежність, суверенітет та територіальну цілісність України. Підкреслено, що наразі законодавець при визначенні напрямків фінансування такої субвенції використовує категорію «окремі заходи», проте не наводить переліку тих заходів, які можуть бути включені до цієї категорії. У зв'язку із цим акцентовано увагу на необхідності внесення змін до п. 4 Постанови Кабінету Міністрів України № 779 щодо конкретизації заходів підтримки таких осіб.

Проаналізовано різноманітні податкові преференції для ветеранів війни. На основі дослідження приписів як чинного, так і перспективного податкового законодавства України автором наголошено на тому, що розвиток податково-правової підтримки ветеранів має стати одним із пріоритетів державної політики. Це не лише вдячність за їхню службу, але й інвестиція в соціально-економічний розвиток України. Забезпечення справедливих і доступних механізмів підтримки сприятиме стабільності та розвитку як ветеранів, так і суспільства загалом.

Ключові слова: ветерани війни, державна підтримка, податкові пільги, податкові преференції, субвенція, фінансово-правове регулювання.

Постановка проблеми. Фінансова підтримка ветеранів війни є однією з ключових складових соціальної політики держави, спрямованої на забезпечення їх гідного життя та адаптації до цивільного середовища. Ветерани, які жертвували своїм здоров'ям і життям заради захисту країни, потребують особливого ставлення та допомоги від суспільства й уряду. Питання державної фінансової підтримки набуває особливої ваги в умовах зростання економічних викликів, інфляції та нестабільності на ринку праці, що може суттєво впливати на рівень життя ветеранів. Окрім базового забезпечення, важливо враховувати витрати на реабілітацію, медичну допомогу, професійну перепідготовку та інтеграцію у суспільне життя. Таким чином, тема фінансової підтримки ветеранів є надзвичайно важливою як у національному, так і в міжнародному контексті, адже вона сприяє забезпеченню соціальної справедливості та відновленню соціального балансу.

Аналіз останніх досліджень і публікацій.

В умовах тривалої збройної агресії росії проти України впровадження та подальше удосконалення набуває вкрай важливого значення. У цьому контексті активно досліджуються різні аспекти державної підтримки ветеранів війни такими науковцями, як: І. А. Загоруй, Р. С. Пінчук, І. А. Селіванова, В. І. Шервердіна та ін. Водночас системного аналізу фінансово-правової підтримки не було проведено.

Мета статті полягає у проведенні наукового аналізу щодо фінансово-правового регулювання підтримки ветеранів війни в Україні.

Виклад основного матеріалу. В умовах тривалої війни росії проти України важливого значення набуває підтримка військовослужбовців (діючих, перебуваючих в полоні, зниклих безвісти) та ветеранів війни. За статистичними даними частка ветеранів становить 4% населення України. Лише протягом останніх чотирьох років понад 346 тисяч чоловіків

¹ Статтю підготовлено в межах теми фундаментального дослідження «Правове забезпечення професійної адаптації та права на підприємницьку діяльність ветеранів війни», 2024 рік (РК УкрІНТЕІ № 0123U104874)

та жінок брали безпосередню участь у бойових діях [1, с. 4]. З огляду на сьогоденні тенденції розвитку російсько-українського воєнного протистояння, на жаль, можна стверджувати про те, що вищевказана цифра осіб, які беруть участь у бойових діях, суттєво зросла. Наша держава створює механізми, які спрямовані на всебічну підтримку вищевказаних суб'єктів. Відповідно такі механізми потребують правового забезпечення для їх подальшої реалізації. Тож, наразі Верховною Радою України розглядаються чимало законодавчих ініціатив з питання підтримки військовослужбовців, ветеранів війни, серед яких активно підіймаються питання щодо фінансово-правового їх забезпечення [2].

Відповідно до ст. 4 Закону України «Про статус ветеранів війни, гарантії їх соціального захисту» [3, ст. 4] ветеранами війни є особи, які брали участь у захисті Батьківщини чи в бойових діях на території інших держав. До ветеранів війни належать: учасники бойових дій, особи з інвалідністю внаслідок війни, учасники війни. Відповідно до ст. 17 Основного Закону України саме на державу покладено обов'язок щодо соціальної підтримки громадян, які захищали Україну в складі Збройних сил України, інших військових формувань, а також членів їхніх сімей. Сьогодні право на державну підтримку мають учасники бойових дій, особи з інвалідністю внаслідок війни, члени сімей загиблих, учасники війни, ветерани військової служби та особи, які мають особливі заслуги перед Батьківщиною. З огляду на це в межах цієї публікації ми розглянемо фінансово-правові підходи до регламентації державної підтримки для цих категорій осіб. Зокрема, у цій статті ми зосередимо увагу на бюджетно- та податково-правових підходах регулювання заходів державної підтримки ветеранів війни.

Відзначимо, що з 2024 року законодавець дещо змінив підхід до бюджетно-правової регламентації питань, які стосуються підтримки ветеранів війни. Так, у пояснювальній записці до проєкту Закону України «Про Державний бюджет на 2024 рік» № 10000 від 15.09.2023 р. законодавцем задля забезпечення комплексного людиноцентричного підходу до підтримки осіб, які захищали незалежність, суверенітет та територіальну цілісність України, та спрямування бюджетних коштів на забезпечення максимально якісного надання їм послуг і супроводу у проєкті Державного бюджету України на 2024 рік здійснено переформатування, змінено назви та структуровано бюджетні програми Міністерства у справах ветеранів України за такими напрямками:

а) заходи з ментальної, спортивної, фізичної, психологічної реабілітації та професійної адаптації – 2 588,2 млн грн, що в 5 разів більше, ніж у 2023 році;

б) забезпечення житлом 2 261 осіб – 5 749,8 млн грн, що на 4,5 відсотка більше, ніж у 2023 році;

в) функціонування Українського ветеранського фонду, зокрема надання фінансової підтримки ветеранам та членам їх сімей для реалізації проєктів, – 247,7 млн грн;

г) виплата одноразової грошової допомоги в разі загибелі (смерті) або інвалідності деяких категорій осіб відповідно до Закону України «Про статус ветеранів війни, гарантії їх соціального захисту» – 409,8 млн грн, що на 26,3 відсотка більше, ніж у 2023 році;

д) забезпечення інституту помічника ветерана в системі переходу від військової служби до цивільного життя та окремі заходи з підтримки осіб, які захищали незалежність, суверенітет та територіальну цілісність України у сумі 3 845,5 млн грн (15 тис. помічників ветерана) [4]. При цьому підкреслимо, що для імплементації такого механізму запроваджено нову субвенцію з державного бюджету місцевим бюджетам. Порядок та умови надання цієї субвенції затверджено Постановою Кабінету Міністрів України від 5.07.2024 р. № 779 (далі – Постанова, Постанова № 779) [5].

Відповідно до п. 4 вищевказаної Постанови досліджувана субвенція спрямовується на: (1) оплату праці з нарахуваннями фахівців із супроводу, які працевлаштовані в комунальні бюджетні установи (заклади); (2) фінансову підтримку комунальних некомерційних підприємств для оплати праці з нарахуваннями фахівців із супроводу в обсязі, що не перевищує розмір, встановлений для комунальних бюджетних установ (закладів), згідно з п. 5 Постанови № 779; (3) здійснення окремих заходів з підтримки осіб, які захищали незалежність, суверенітет та територіальну цілісність України, у порядку, затвердженому в установленому порядку [5, п. 4]. З огляду на викладене, зазначимо, що вказана субвенція містить вичерпний перелік напрямків фінансування. При цьому деякі напрямки фінансування стосуються ветеранів війни опосередковано. Зокрема, кошти субвенції спрямовується на фінансування видатків, пов'язаних із діяльністю фахівців, які здійснюють супровід ветеранів війни та демобілізованих осіб та окремі заходи з підтримки осіб, які захищали незалежність, суверенітет та територіальну цілісність України.

Водночас в межах цього нашого дослідження ми акцентуємо увагу на тих аспектах, які пов'язані із наданням безпосередньої підтримки осіб, які захищали незалежність, суверенітет та територіальну цілісність України. Підкреслимо, що у тексті п. 4 Постанови № 779 не конкретизовано, про які саме заходи підтримки таких осіб йдеться. Так, законодавець вживає оцінну категорію «окремі заходи», яка не розкриває сутності останніх. На наше переконан-

ня, для більш глибокого розуміння такого напрямку фінансування необхідно внести відповідні зміни до п. 4 Постанови № 779. В цілому вважаємо концептуально позитивним підхід законодавця до узгодження норм відповідних актів бюджетного законодавства України й впровадження відповідних фінансово-правових механізмів для забезпечення фінансування підтримки ветеранів війни. Висловлюємо надію, що обраний вектор розвитку законодавства у цій площині буде одним з ключових й у наступні роки, оскільки вважаємо, що підтримка цих категорій осіб є вкрай важливим для подальшого розвитку суспільства, зокрема, у період повоєнної відбудови.

Підкреслимо, що поряд із бюджетно-правовим регулюванням державної підтримки ветеранів війни в Україні, активно впроваджуються й податково-правова їх підтримка. У цьому контексті ми будемо аналізувати різні податково-правові стимули. Слушними вбачаємо міркування Я. Хоменка, який наголошує на тому, що наразі Україна має значний прогрес у законодавчому захисті своїх військовослужбовців, попри економічні складнощі, обумовлені війною. Юридичний аспект податкових пільг для цієї категорії громадян є важливим елементом соціального захисту, що визначається чинним законодавством та судовою практикою [6]. Підкреслимо, у законодавстві відсутнє визначення податкових стимулів. Проте, звертаючись до наукової доктрини, ми бачимо, що податкові стимули становлять собою правові засоби, встановлені податковим законодавством, за допомогою яких створюються сприятливі умови для платників податків, що полягають у зміні обсягів податкового обов'язку платників або у спрощенні процедури його реалізації [7, с. 3-4]. На нашу думку, податкові пільги виступають одним з можливих видів податкових стимулів. При цьому саме податкові пільги набули найбільшого поширення в контексті досліджуваної тематики.

В Україні питання надання податкових пільг ветеранам війни регулюється рядом законодавчих актів. До кола таких нормативно-правових актів слід віднести такі, як: (1) вищевказаний Закон України «Про статус ветеранів війни, гарантії їх соціального захисту», встановлює загальні принципи надання соціальних пільг ветеранам, зокрема, податкових [3, ст. 12]; (2) Податковий кодекс України як основний нормативно-правовий акт, що регламентує відносини, які виникають у сфері справляння податків і зборів, зокрема визначає вичерпний перелік податків та зборів, що справляються в Україні, та порядок їх адміністрування, платників податків та зборів, їх права та обов'язки, компетенцію контролюючих органів, повноваження і обов'язки їх посадових осіб під час адміністрування податків та зборів, а також відповідальність за порушення податкового законо-

давства [8]. Так, в Податковому кодексі України визначаються конкретні види пільг для ветеранів, включаючи звільнення від окремих видів податків та зборів; (3) місцеві нормативно-правові акти (рішення відповідних місцевих рад) - у багатьох регіонах місцева влада також може надавати додаткові пільги ветеранам. Наприклад, місцеві ради можуть ухвалювати рішення про зниження ставок податків на землю або інші майнові податки для ветеранів.

Розглянемо більш детально існуючі та перспективні підходи до регламентації податкових стимулів для ветеранів війни. Згідно з пп. 165.1.1 п. 165.1 ст. 165 Податкового кодексу України, доходи, отримані у вигляді державної допомоги, не підлягають оподаткуванню. Це стосується різних соціальних виплат ветеранам, зокрема, йдеться про: (а) допомогу по інвалідності, отриманої внаслідок війни; (б) допомогу учасникам бойових дій; (в) пенсії, які надаються ветеранам війни [8]. Законодавець до таких доходів, які не включаються до розрахунку загального місячного (річного) оподатковуваного доходу відносить такі суми:

грошової компенсації, що виплачується військовослужбовцям за належне їм для отримання жиле приміщення; щорічної разової грошової допомоги, яка надається згідно із Законом України «Про статус ветеранів війни, гарантії їх соціального захисту»;

грошової допомоги (у тому числі в натуральній формі), що надається фізичним особам або членам їхніх сімей (діти, дружина, батьки), військовослужбовцям, призваним на військову службу за призовом у зв'язку з мобілізацією, відповідно до Закону України «Про соціальний і правовий захист військовослужбовців та членів їх сімей», та/або компенсаційні виплати з бюджету в межах середнього заробітку працівників, призваних на військову службу за призовом під час мобілізації, на особливий період;

грошової допомоги, яка надається згідно із законом, указами Президента України та актами Кабінету Міністрів України членам сімей військовослужбовців, поліцейських чи осіб начальницького і рядового складу органів внутрішніх справ, органів і підрозділів цивільного захисту, Державної кримінально-виконавчої служби України, Державної служби спеціального зв'язку та захисту інформації України, які загинули (безвісно пропали) або померли під час виконання службових обов'язків та/або захисту незалежності, суверенітету та територіальної цілісності України;

пенсій (включаючи суму їх індексації, нараховану відповідно до закону) або щомісячного довічного грошового утримання, отримувана платником податку з Пенсійного фонду України чи бюджету згідно із законом.

У цьому контексті також позначимо положення пп. 1.7 п 16¹ підрозд. 10 розд. XX Податкового кодексу України, в якому регламентовано, що у період дії правового режиму воєнного стану не підлягають оподаткуванню військовим збором доходи у вигляді грошового забезпечення працівників правоохоронних органів, військовослужбовців та працівників Збройних Сил України, Національної гвардії України, Служби безпеки України, Служби зовнішньої розвідки України, Державної прикордонної служби України, осіб рядового, начальницького складу, військовослужбовців, працівників Міністерства внутрішніх справ України, Управління державної охорони України, Державної служби спеціального зв'язку та захисту інформації України, інших утворених відповідно до законів України військових формувань та інших осіб на період їх безпосередньої участі в здійсненні заходів із забезпечення національної безпеки і оборони, відсічі і стримування збройної агресії Російської Федерації [8].

Підкреслимо, що окрім податкових звільнень за податком на доходи фізичних осіб та за військовим збором, ветерани війни мають й інші податкові стимули. Приміром, відповідно до пп. 281.1.4 п. 281.1 ст. 281 Податкового кодексу України у межах граничних норм від сплати земельного податку звільняються ветерани війни та особи, на яких поширюється дія Закону України «Про статус ветеранів війни, гарантії їх соціального захисту». Для того, щоб скористатися цими пільгами, фізична особа, яка має підстави для отримання пільг щодо сплати земельного податку, подає податковому органу за місцем знаходження земельної ділянки або за місцем знаходження будь-якої з земельних ділянок, що знаходяться у власності такої особи (якщо має у власності декілька земельних ділянок) заяву довільної форми про застосування пільги та документи, що посвідчують її право на пільгу, зокрема, посвідчення особи, на яку поширюється дія Закону України «Про статус ветеранів війни, гарантії їх соціального захисту».

У цьому контексті також можна навести проект Закону України «Про внесення змін до Податкового кодексу України щодо встановлення пільгового розміру орендної плати для земельних ділянок сільськогосподарського призначення державної і комунальної власності, наданих в оренду учасникам бойових дій» № 10418, який наразі опрацьовується в парламенті [9]. Зазначений законопроект спрямований на забезпечення учасників бойових дій земельними ділянками з пільговою ставкою орендної плати у розмірі 0,1 відсотка їх нормативної грошової оцінки.

Зокрема, авторами вказаного проекту запропоновано доповнити підрозділ 10 розділ XX Податкового кодексу України п. 72, зміст якого зводиться до того, щоб тимчасово, на період дії воєнного стану, та

протягом 5 років з дня його припинення або скасування, установити, що положення пп. 288.5.1, 288.6 ст. 288 Податкового кодексу України, в частині встановлення розмір річної орендної плати за користування земельними ділянками сільськогосподарського призначення державної і комунальної власності учасникам бойових дій з числа осіб, статус учасника бойових дій яким надано відповідно до п.п. 19-25 ч. 1 ст. 6 Закону України «Про статус ветеранів війни, гарантії їх соціального захисту», які уклали договори оренди відповідно до положень пп. 24 п. 27 розд. X Земельного кодексу України, застосовуються з урахуванням особливостей, визначених цим пунктом.

При цьому запропоновано встановлювати розмір орендної плати за договором оренди таким чином: 1) для сільськогосподарських угідь, нормативну грошову оцінку яких проведено – 0,1 відсотка їх нормативної грошової оцінки; 2) для сільськогосподарських угідь, нормативну грошову оцінку яких не проведено – 0,1 відсотка нормативної грошової оцінки одиниці площі ріллі по Автономній Республіці Крим або по області. З наведеного ми бачимо, що законодавець пов'язує визначення сум орендної плати з урахуванням чи було проведено нормативну оцінку чи ні. Детально не вдаючись в процедуру проведення такої оцінки земель, зазначимо, що відповідно до Закону України «Про оцінку земель» нормативна грошова оцінка землі – це капіталізований рентний дохід з ділянки. Тобто кошти, які можна одержати від найефективнішого використання землі за цільовим призначенням. Розрахунок залежить від багатьох факторів серед яких: місце розташування земельної ділянки (місто/селище/село/за межами населеного пункту); цільове призначення земельної ділянки; місце розташування земельної ділянки в межах економіко-планувальних зон, які встановлюються на основі економічної оцінки території [10]. Зазначимо, що нормативну грошову оцінку земельної ділянки можна отримати через офіційний веб-сайт Держгеокадастру в розділі «Електронні послуги» (в режимі онлайн) або ж оффлайн – в Центрі надання адміністративних послуг з відповідним переліком документів, що встановлений чинним законодавством України. Тож, вищевказані пропозиції до податкового законодавства для ветеранів війни можуть мати для зазначеної категорії платників податків позитивний вплив, й зменшити навантаження на них.

Відповідно до ст. 268 Податкового кодексу України передбачає, що ветерани війни не належать до кола платників туристичного збору. Цей платіж належить до місцевих зборів, кошти від якого зараховуються до місцевого бюджету. Такий підхід законодавця також спрямований на забезпечення ствердого впливу на податково-правове регулювання стимулів для таких категорій осіб.

Окремо відзначимо підхід законодавця щодо закріплення відповідних податкових пільг для фізичних осіб-підприємців, а також осіб, які провадять незалежну професійну діяльність й призвані на військову службу під час мобілізації або залучені до виконання обов'язків щодо мобілізації за посадами, передбаченими штатами воєнного часу. Зазначені особи на весь період їх військової служби звільняються від обов'язку нарахування, сплати та подання податкової звітності з податку на доходи фізичних осіб та єдиного податку [8, п. 25 підр. 10 розд. XX]. Підставами для такого звільнення є заява ФОП та копія військового квитка або копія іншого документа, виданого відповідним державним органом, із зазначенням даних про призов такої особи на військову службу протягом 10 днів після її демобілізації. Якщо демобілізований ФОП перебуває на лікуванні (реабілітації) у зв'язку з виконанням обов'язків під час мобілізації, зазначені документи подають протягом 10 днів по закінченню його лікування (реабілітації) [11].

Якщо зазначені особи мають найманих працівників і на строк своєї військової служби уповноважують іншу особу на виплату найманим працівникам заробітної плати та/або інших доходів, то обов'язок з нарахування та утримання податку на доходи фізичних осіб з таких виплат на строк військової служби самозайнятої особи несе ця уповноважена особа. Податок на доходи фізичних осіб, що був нарахований та утриманий уповноваженою особою з таких виплат фізичним особам, сплачується до бюджету демобілізованою самозайнятою особою протягом 180 календарних днів з першого дня її демобілізації без нарахування штрафних і фінансових санкцій. Податкова звітність про суми податку, нарахованого та утриманого протягом строку військової служби самозайнятої особи уповноваженою особою з найманих працівників, подається демобілізованою самозайнятою особою, без нарахування штрафних і фінансових санкцій. З наведеного ми бачимо, що наразі у податковому законодавстві України передбачені різні преференції для ветеранів війни. При цьому такі преференції можуть мати як загальний характер (поширюватись на всіх ветеранів війни), а

деякі мають певною мірою диференційований характер (приміром, залежно від того, на якій системі оподаткування знаходиться відповідний платник податків).

Відповідно до абз. 2 п. 9² Закону України «Про збір та облік єдиного внеску на загальнообов'язкове державне соціальне страхування» наразі фізичні особи-підприємці, які мобілізовані, на весь строк військової служби звільняються від нарахування та сплати вказаного внеску та від подання звітності за ним. Ця норма стосується фізичних осіб-підприємців, які не використовують працю найманих працівників [12, абз. 2 п. 9²]. Зазначимо, що хоча за своєю правовою природою єдиний соціальний внесок не належить до системи податків і зборів в Україні, проте звільнення законодавцем тих підприємців, які залучені до військової служби, є дуже важливим елементом фінансової підтримки.

Висновки. З огляду на проведений аналіз можемо констатувати, що в сучасних умовах наша держава робить відповідні кроки для того, аби забезпечити ефективні законодавчі підходи, зокрема, фінансово-правові до регулювання підтримки ветеранів війни. Запропоновано виділяти бюджетно-правові та податково-правові підходи в межах фінансової підтримки держави. До бюджетно-правових віднесено закріплення субвенції з державного бюджету до місцевих бюджетів, одним з напрямків використання якої є здійснення окремих заходів з підтримки осіб, які захищали незалежність, суверенітет та територіальну цілісність України. Підкреслено необхідність внесення змін до п. 4 Постанови № 779 щодо конкретизації заходів підтримки таких осіб.

Проаналізовано різноманітні податкові преференції для ветеранів війни. З огляду на викладене наголошено на тому, що розвиток податково-правової підтримки ветеранів має стати одним із пріоритетів державної політики. Це не лише вдячність за їхню службу, але й інвестиція в соціально-економічний розвиток України. Забезпечення справедливих і доступних механізмів підтримки сприятиме стабільності та розвитку як ветеранів, так і суспільства загалом.

ЛІТЕРАТУРА

1. Василенко Л., Лавренюк В., Морій Ю. Аналіз системи державної підтримки ветеранів та їхніх сімей в Україні: біла книга. Харків : ГО Юридична сотня, 2019. 105 с. URL: <https://legal100.org.ua/wp-content/uploads/2019/06/Bila-Knyga-Legal100.pdf>.
2. Колісник А. С. Податкові пільги для ветеранів війни в Україні: правове регулювання та тенденції розвитку. *Економіка, право та інноваційний процес: завдання в умовах воєнної трансформації України*: матеріали круглого столу (м. Харків, 26 квітня 2024 р.). URL: <https://ndipzir.org.ua/conf-26-04-2024-proceedings>.
3. Про статус ветеранів війни, гарантії їх соціального захисту: Закон України від 22.10.1993 р. № 3551-XII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/3551-12#Text>.
4. Проект Закону про Державний бюджет України на 2024 рік від 15.09.2023 р. № 10000. URL: <https://itd.rada.gov.ua/billInfo/Bills/Card/42796>.

5. Про затвердження Порядку та умов надання у 2024 році субвенції з державного бюджету місцевим бюджетам на забезпечення діяльності фахівців із супроводу ветеранів війни та демобілізованих осіб та окремі заходи з підтримки осіб, які захищали незалежність, суверенітет та територіальну цілісність України: Постанова Кабінету Міністрів України від 5 липня 2024 р. № 779. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/779-2024-%D0%BF#Text>.
6. Хоменко Я. Захист прав військовослужбовців в Україні: податкові пільги та соціальний захист. Юридична газета. 2024. URL: <https://jur-gazeta.com/publications/sferi-praktiki/viyskove-pravo/zahist-prav-viyskovosluzhbovciv-v-ukrayini-podatkovy-pilgi-ta-socialniy-zahist.html>.
7. Шаптала Є. Ю. Стимули у податковому праві: дис. ... канд. юрид. наук: 12.00.07. Ірпінь, 2019. 221 с.
8. Податковий кодекс України від 02.12.2010 р. № 2755-IX. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2755-17#Text>.
9. Про внесення змін до Податкового кодексу України щодо встановлення пільгового розміру орендної плати для земельних ділянок сільськогосподарського призначення державної і комунальної власності, наданих в оренду учасникам бойових дій: Проект Закону від 19.01.2024 р. № 10418. URL: <https://itd.rada.gov.ua/billInfo/Bills/Card/43535>.
10. Про оренду землі : Закон України від 06.10.1998 р. № 161-XIV. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/161-14#Text>.
11. ФОП мобілізований: як бути з податками. ЛІГА:ЗАКОН, 14.03.2022 р. Стаття №11-12. URL: <https://ips.ligazakon.net/document/BZ013605?an=0>.
12. Про збір та облік єдиного внеску на загальнообов'язкове державне соціальне страхування : Закон України від 08.07.2010 р. № 2464-VI . URL: https://ips.ligazakon.net/document/t102464?an=2237&ed=2022_01_12.

REFERENCES

1. Vasyliencko, L., Lavreniuk, V., & Morii, Yu. (2019). *Analysis of the state support system for veterans and their families in Ukraine*. Kharkiv: NGO Yurydychna Sotnia. Retrieved from <https://legal100.org.ua/wp-content/uploads/2019/06/Bila-Knyga-Legal100.pdf> [in Ukrainian].
2. Kolisnyk, A. S. (2024). Tax benefits for war veterans in Ukraine: Legal regulation and development trends. *Economics, law, and the innovation process: Challenges during the war transformation of Ukraine: Proceedings of the roundtable* (Kharkiv, April 26, 2024). Retrieved from <https://ndipzir.org.ua/conf-26-04-2024-proceedings> [in Ukrainian].
3. Law of Ukraine on the Status of War Veterans and Guarantees of Their Social Protection, No. 3551-XII (1993, October 22). Retrieved from <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/3551-12#Text> [in Ukrainian].
4. Draft Law on the State Budget of Ukraine for 2024, No. 10000 (2023, September 15). Retrieved from <https://itd.rada.gov.ua/billInfo/Bills/Card/42796> [in Ukrainian].
5. Cabinet of Ministers of Ukraine Resolution on Approving the Procedure and Conditions for Providing a Subvention from the State Budget to Local Budgets in 2024 for Supporting War Veterans and Demobilized Persons, No. 779 (2024, July 5). Retrieved from <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/779-2024-%D0%BF#Text> [in Ukrainian].
6. Khomenko, Ya. (2024). Protection of the rights of military personnel in Ukraine: Tax benefits and social protection. *Yurydychna Hazeta*. Retrieved from <https://jur-gazeta.com/publications/sferi-praktiki/viyskove-pravo/zahist-prav-viyskovosluzhbovciv-v-ukrayini-podatkovy-pilgi-ta-socialniy-zahist.html> [in Ukrainian].
7. Shaptala, Ye. Yu. (2019). Incentives in tax law. *Candidate's thesis*. Irpin. [in Ukrainian].
8. Tax Code of Ukraine, No. 2755-IX (2010, December 2). Retrieved from <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2755-17#Text> [in Ukrainian].
9. Draft Law on Amending the Tax Code of Ukraine to Establish a Preferential Rent Rate for Agricultural Land Leased to Combatants, No. 10418 (2024, January 19). Retrieved from <https://itd.rada.gov.ua/billInfo/Bills/Card/43535> [in Ukrainian].
10. Law of Ukraine on Land Lease, No. 161-XIV (1998, October 6). Retrieved from <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/161-14#Text> [in Ukrainian].
11. Mobilized Private Entrepreneurs: What About Taxes? LIGA:ZAKON, Article No. 11-12 (2022, March 14). Retrieved from <https://ips.ligazakon.net/document/BZ013605?an=0> [in Ukrainian].
12. Law of Ukraine on the Collection and Accounting of a Single Contribution to Mandatory State Social Insurance, No. 2464-VI (2010, July 8). Retrieved from https://ips.ligazakon.net/document/t102464?an=2237&ed=2022_01_12 [in Ukrainian].

KOLISNYK ANNA

PhD in Law, Research assistant of the Scientific and Research Institute of Providing Legal Framework
for the Innovative Development of NALS of Ukraine

ON THE ISSUE OF FINANCIAL AND LEGAL APPROACHES TO REGULATING SUPPORT FOR WAR VETERANS

Problem setting. Financial support for war veterans is one of the key components of the state's social policy aimed at ensuring their decent life and adaptation to the civilian environment. Veterans who sacrificed their health and lives to protect the country need special treatment and assistance from society and the government. The issue of state financial support is especially important in the context of growing economic challenges, inflation and instability in the labor market, which can significantly affect the standard of living of veterans. In addition to basic support, it is important to take into account the costs of rehabilitation, medical care, professional retraining and integration into society. Thus, the issue of financial support for veterans is extremely important in both the national and international context, as it contributes to social justice and the restoration of social balance.

Analysis of recent researches and publications. In the context of Russia's ongoing armed aggression against Ukraine, the implementation and further improvement of this program is of utmost importance. In this context, various aspects of state support for war veterans are being actively studied by such scholars as: I. A. Zagoruy, R. S. Pinchuk, I. A. Selivanova, V. I. Sheverdina, and others. At the same time, no systematic analysis of financial and legal support has been carried out.

Purpose of research is to conduct a scientific analysis of the financial and legal regulation of support for war veterans in Ukraine.

Article's main body. The article is devoted to studying financial and legal approaches to regulating support for war veterans in Ukraine. The author states that in modern conditions, our State is taking appropriate steps to ensure effective legislative approaches, particularly financial and legal approaches, to regulating support for war veterans. It is proposed that budgetary and tax legal approaches be distinguished within the state's financial support framework. The budgetary and legal approaches include the allocation of a subvention from the State budget to local budgets, one of the areas of use of which is the implementation of certain measures to support persons who defended the independence, sovereignty and territorial integrity of Ukraine. It is emphasized that currently the legislator uses the category of "certain measures" when determining the areas of financing such a subvention, but does not provide a list of measures that may be included in this category. In this regard, the author emphasizes the need to amend clause 4 of Resolution of the Cabinet of Ministers of Ukraine No. 779 to specify the measures to support such persons.

Conclusions and prospects for the development. The author analyzes various tax preferences for war veterans. Based on the study of the provisions of both current and prospective tax legislation of Ukraine, the author emphasizes that the development of tax and legal support for veterans should become one of the priorities of the state policy. This is not only gratitude for their service, but also an investment in the socio-economic development of Ukraine. Ensuring fair and accessible support mechanisms will contribute to the stability and development of both veterans and society as a whole.

Keywords: war veterans, state support, tax benefits, tax preferences, subvention, financial and legal regulation.

За ДСТУ 8302:2015 цю статтю слід цитувати:

Колісник А. С. До питання про фінансово-правові підходи до регулювання підтримки ветеранів війни. *Право та інновації*. 2024. № 4 (48). С. 39–45.